

9 december 2024

Stichting Pensioenfonds Citigroup Nederland

MVB-beleid

Inhoudsopgave

1. Over dit document	3
2. Definitie, visie, investment belief en doelstelling van maatschappelijk verantwoord beleggen....	4
3. Uitgangspunten	5
3.1. Algemene uitgangspunten	5
3.2. Regelgeving	6
4. Uitvoering.....	7
4.1. ESG-integratie.....	8
4.2. Actief aandeelhouderschap.....	9
4.2.1. Stembeleid.....	9
4.2.2. Engagementbeleid.....	9
4.3. Uitsluitingsbeleid.....	11
5. Verantwoording en evaluatie beleid.....	12
5.1. Verantwoording.....	12
5.2. Evaluatie beleid	12
6. Bijlage	13
6.1. Overzicht wet- en regelgeving.....	13

1. Over dit document

Dit document bevat het beleid van Stichting Pensioenfonds Citigroup Nederland (hierna: SPCN of het pensioenfonds) met betrekking tot maatschappelijk verantwoord beleggen (MVB).

SPCN beschouwt de ontwikkeling van haar MVB-beleid als een doorlopend en aanpasbaar proces, waarbij het eindpunt nog niet is bereikt. Gedurende dit proces wordt het beleid waar nodig aangescherpt, om te komen tot een volwaardig MVB-beleid. Dit document zal dan ook door de tijd heen worden aangepast en is daarom een levend document.

Daarnaast ondergaat de aanbiedersmarkt ook een transitie, waarbij nieuwe en verbeterde producten en hulpmiddelen van vermogensbeheerders en dataproviders beschikbaar komen. Deze ontwikkelingen bieden het pensioenfonds de mogelijkheid om het MVB-beleid verder te verfijnen en toe te passen. SPCN vindt het belangrijk dat het beleid werkbaar blijft binnen de praktische mogelijkheden die het fonds heeft.

Dit MVB-beleid van SPCN is ontwikkeld op basis van een onderzoek onder de bestuursleden en is door het bestuur vastgesteld op 9 december 2024.

In dit document worden de volgende onderwerpen behandeld:

- De visie en de doelstelling van het MVB-beleid van SPCN (hoofdstuk 2).
- De uitgangspunten voor het MVB-beleid van SPCN (hoofdstuk 3).
- De manier waarop SPCN uitvoering geeft aan het beleid (hoofdstuk 4).
- De wijze van verantwoording en verdere ontwikkeling van het MVB-beleid (hoofdstuk 5).

2. Definitie, visie, investment belief en doelstelling van maatschappelijk verantwoord beleggen

In dit hoofdstuk worden de definitie en visie van SPCN voor maatschappelijk verantwoord beleggen uiteengezet. Daarna wordt het investment belief van SPCN op het gebied van maatschappelijk verantwoord beleggen toegelicht en wordt de doelstelling voor MVB vastgesteld.

Definitie

Maatschappelijk verantwoord beleggen is een beleggingsbenadering die bewust aandacht besteedt aan milieu, sociaal maatschappelijke aspecten en goed ondernemingsbestuur.

Visie

Het beleggingsbeleid is in combinatie met andere financiële sturingsinstrumenten van essentieel belang voor een pensioenfonds om een solide en betaalbaar pensioen te bieden. De visie van SPCN is dat maatschappelijk verantwoord beleggen belangrijk is maar geen negatieve impact mag hebben op het risico-rendementsprofiel op de lange termijn. Het pensioenfonds heeft nadrukkelijk oog voor de omvang van het fonds en de mogelijkheden die het daardoor heeft.

Investment belief

Het belang van maatschappelijk verantwoord beleggen is verankerd in de investment beliefs. Het pensioenfonds kent het volgende investment belief over MVB:

Het pensioenfonds verwacht dat ESG-factoren bijdragen aan de lange termijn doelstellingen, dus neemt het fonds deze mee in haar beleggingsbeslissingen.

Toelichting:

- Het fonds vindt maatschappelijk verantwoord beleggen belangrijk, maar het mag op de lange termijn geen negatieve impact hebben op het risico-rendementsprofiel.
- Op de korte termijn kan dit tot beperkt hogere kosten leiden, maar dit moet uitlegbaar zijn.
- Het fonds heeft hierbij geen voorkeur voor één van de factoren, E, S of G en neemt deze bij voorkeur in samenhang mee.
- Bij de implementatie van het ESG-beleid houdt het bestuur nadrukkelijk rekening met de omvang van het fonds en de wensen van de deelnemers en de sponsor.

Voorstelling voor de doelstelling

Het MVB-doel van SPCN is als volgt: Het fonds verwacht dat ESG-factoren bijdragen aan de lange termijn doelstelling. Hierom houdt SPCN rekening met ESG-maatstaven in de daadwerkelijke allocatie naar beleggingscategorieën, ondernemingen en landen.

3. Uitgangspunten

3.1. Algemene uitgangspunten

SPCN hecht waarde aan maatschappelijk verantwoord beleggen en erkent de invloed die zij als lange termijn belegger kan uitoefenen. Maatschappelijk verantwoord beleggen staat bij SPCN in functie van de primaire doelstellingen van het pensioenfonds.

Het pensioenfonds wil een stap zetten op het gebied van MVB. De ambitie is om meer te doen dan de wettelijke vereisten, maar nadrukkelijk rekening te houden met de omvang van het fonds en de wensen van de deelnemers en de sponsor. Het fonds hoeft geen voorloper te zijn op het gebied van MVB, maar wil ook niet tot de achterhoede behoren. SPCN classificeert haar MVB-ambitie als een 'Supporter' in onderstaand overzicht.

MVB Ambitieniveau	Basis	Supporter	Bijdrager	Voorloper
Implementatie	Enkel en alleen voldoen aan wettelijke vereisten	Op basis van internationaal geaccepteerde normen/principes	Fonds specifieke onderwerpen en beleid (als CO2- of SDG- doelstelling)	Doelstelling is best-in-class.
Instrumenten	Uitsluiten	Uitsluiten ESG-integratie Stemmen- en engagement	Uitsluiten ESG-integratie Stemmen- en engagement ESG-doelstellingen en benchmarks Thematisch beleggen Best in class	Uitsluiten ESG-integratie Stemmen- en engagement ESG-doelstellingen en benchmarks Thematisch beleggen Best in class Impact beleggen ESG-innovatie

Maatschappelijk verantwoord beleggen is een integraal onderdeel van het beleggingsproces. ESG-factoren worden meegewogen naast de gebruikelijke financiële indicatoren bij het maken van beleggingsbeslissingen. Het (verwachte) rendement, risico, kosten en MVB worden altijd gezamenlijk gewogen.

Thema's

SPCN sluit met het ESG-beleid aan bij de UN Global Compact. Dit beslaat op hoofdlijnen de onderwerpen die SPCN belangrijk vindt (mensenrechten, arbeidsrechten, klimaat, anti-corruptie). Het fonds hanteert geen specifieke thema's (of bijvoorbeeld SDG's), omdat deze niet expliciet zijn voorgelegd aan de deelnemers.

SPCN richt zich in de uitvoering bij voorkeur op de algemene ESG factoren, omdat het fonds van mening is dat deze duurzaamheidsaspecten sterk met elkaar verbonden zijn en daarom geïntegreerd in het beleid moeten worden meegenomen. Daarnaast zijn er meer beleggingsoplossingen beschikbaar voor deze bredere keuze, wat gezien de omvang van het fonds een belangrijk criterium is.

ESG-doelstellingen

SPCN maakt geen gebruik van ESG-doelstellingen voor de managers, ESG-benchmarks of ESG-scores, en wenst dit ook niet te starten. De belangrijkste reden is de omvang van het fonds en de toegang tot

voor het fonds passende mogelijkheden. Daarnaast speelt de voorkeur voor een ‘one-stop-shop’ mee.

Kosten

Het pensioenfonds houdt rekening met mogelijk hogere kosten bij verantwoord beleggen. Op de lange termijn mag maatschappelijk verantwoord beleggen geen nadelige invloed hebben op het risico-rendementsprofiel van de portefeuille. Op de korte termijn zijn iets hogere kosten wel toegestaan, maar deze dienen wel goed verklaarbaar te zijn en zorgvuldig te worden afgewogen door het bestuur in de besluitvorming.

3.2. Regelgeving

SPCN moet op het gebied van maatschappelijk verantwoord beleggen voldoen aan verschillende wetten en richtlijnen. Hieronder vallen de Sanctiewet, Besluit Marktmisbruik, Pensioenwet, Code Pensioenfonds, IORP II, Shareholders Rights Directive (SRD) II, Sustainable Finance Disclosure Regulation (SFDR) en de EU-Taxonomie. Een toelichting op deze wet- en regelgeving is opgenomen in de bijlage.

Verder is er Europese wetgeving in ontwikkeling die in de komende jaren relevant kan worden. SPCN houdt deze ontwikkelingen nauwlettend in de gaten en zal indien nodig, het MVB-beleid hierop aanpassen.

Sustainable Finance Disclosure Regulation (SFDR)

SPCN kwalificeert op dit moment de pensioenregeling als ‘grijs’ of ‘overig’, overeenkomstig artikel 6 van de Sustainable Finance Disclosure Regulation (SFDR). Dit houdt in dat het pensioenfonds geen ESG-kenmerken promoot en geen prioriteit geeft aan duurzaamheid in hun beleggingsstrategie.

Momenteel houdt SPCN geen rekening met de belangrijkste ongunstige effecten van beleggingsbeslissingen op duurzaamheidsfactoren, zoals bedoeld in artikel 4 van de SFDR en kiest daarmee voor de opt-out. Hoewel het pensioenfonds diverse ESG-criteria meeneemt in haar investeringsbeslissingen, worden specifieke nadelige effecten van deze beslissingen op duurzaamheidsfactoren, zoals door de SFDR gedefinieerd, niet afzonderlijk meegewogen. Het pensioenfonds heeft dus een eigen keuze gemaakt welke criteria het meeweegt.

4. Uitvoering

In de uitvoering van het MVB-beleid maakt het pensioenfonds gebruik van oplossingen die geleverd worden door vermogensbeheerders of dataleveranciers met een bewezen trackrecord. Deze oplossingen moeten passen bij de omvang van het fonds, tegen redelijke kosten zijn en implementeerbaar.

In onderstaande figuur worden verschillende instrumenten gepresenteerd. De nummers verwijzen naar het hoofdstuk waarin het instrument wordt toegelicht. Instrumenten zonder nummer dienen ter illustratie van het brede scala aan mogelijkheden en worden nu (nog) niet door SPCN gebruikt.

Schematische weergave instrumenten MVB-beleid SPCN

Beschikbaar instrumentarium				
Bouwstenen	ESG Integratie	Actief aandeelhouderschap	Beleggingsuniversum	Focus
	 4.1 Integratie ESG-factoren Systematisch integratie van milieu-, sociale en bestuurlijke factoren in beleggingsonderzoek en beslissingen. • Beleggingscyclus: ESG-impact betrekken in besluitvorming. • Beleggingsportefeuille: investment cases.	 4.2.1 Stembeleid Gebruik stemrecht om invloed uit te oefenen op bedrijven. • Criterium bij selectie en monitoring vermogensbeheerder. • Reikwijdte: beursgenoteerde aandelen. • Publicatie website.	 4.3 Uitsluiting Uitsluiting van individuele bedrijven, landen of subsectoren. • UN Global Compact	 Impact investing Beleggen in projecten/bedrijven die als doel hebben om E, S of G te verbeteren. • Thema's: Klimaat, Water, Mensenrechten en Lokaal Ondernemerschap. • Reikwijdte: beursgenoteerde aandelen. • Jaarlijkse verantwoording.
	Positieve screening Voorkeur voor bedrijven op basis van bepaalde criteria.	 4.2.2 Engagement Gebruik van toegang tot bedrijven voor dialoog over ESG-prestaties. • Criterium bij selectie en monitoring vermogensbeheerder. • Reikwijdte: beursgenoteerde aandelen en bedrijfsobligaties. • Jaarlijkse verantwoording.	Best-in-class Selectie van de best presterende bedrijven in een sector op basis van hun sociale en/of milieuprestaties.	Thematisch beleggen Selectie van bedrijven op basis van specifieke duurzaamheid thema's.

4.1. ESG-integratie



SPCN ziet maatschappelijk verantwoord beleggen als een integraal onderdeel van het beleggingsproces. Dit houdt in dat waar mogelijk in beleidsvorming tot besluitvorming, MVB-principes worden geïntegreerd en meegenomen als aspect naast de financiële analyse en evaluatie.

Reikwijdte: hele portefeuille.

ESG-integratie in de beleggingscyclus

MVB-aspecten worden altijd in samenhang met (verwacht) rendement, risico en kosten bekeken. Hierbij volstaat een kwalitatieve of beschrijvende vorm.

ESG-integratie in de beleggingsportefeuille

De ESG-integratie in de beleggingsportefeuille verschilt per beleggingscategorie. Dit hangt af van de specifieke mogelijkheden en het belang van maatschappelijk verantwoord beleggen per categorie.

Beleggings-categorie

In de investment cases over de verschillende beleggingscategorieën worden de mogelijkheden om MVB te integreren geanalyseerd en toegelicht.

- Het pensioenfonds heeft de keuze gemaakt om geen gebruik te maken van ESG-doelstellingen, ESG-benchmarks of ESG-scores. De belangrijkste reden is dat SPCN het universum niet op voorhand wil beperken. Daarnaast speelt de omvang van het fonds en de toegang tot voor het fonds passende mogelijkheden een rol.
- Voor credits volgt het pensioenfonds de Climate Transition Benchmark (CTB). De CTB benchmark is ontworpen om beleggingen af te stemmen op de klimaatdoelstellingen van het Parijs Akkoord.
- SPCN zorgt ervoor dat het MVB-beleid nooit ten koste gaat van de doelstelling van het fonds: het waarborgen van pensioenuitkeringen.

Selectie en monitoring managers

- Het MVB-beleid van SPCN wordt meegenomen bij de selectie en monitoring van beleggingsfondsen en fiduciair beheerder.
- SPCN hanteert geen expliciete CO2-/ klimaatdoelstellingen, omdat SPCN geen voorkeur geeft aan deze onderwerpen boven andere ESG-onderwerpen. SPCN weegt CO2-/klimaatdoelstellingen wel mee in de evaluatie/selectie van de manager(s). heeft echter geen doorslaggevende rol.
- Ook de ESG-score wordt meegenomen in de evaluatie van de manager en de fiduciair beheerder.

Vervolg traject

Het pensioenfonds monitort de ontwikkelingen op het gebied van ESG, maar heeft niet de ambitie om doelstellingen te formuleren of de portefeuille wezenlijk aan te passen.

4.2. Actief aandeelhouderschap

Het SPCN beschouwt stemmen en engagement als de instrumenten binnen actief aandeelhouderschap.

4.2.1. Stembeleid



Actief gebruikmaken van stemrecht is een belangrijk onderdeel van verantwoord beleggen en ondersteunt lange termijn waarde creatie. Het biedt aandeelhouders de mogelijkheid om invloed uit te oefenen op het beleid. Een hoge opkomst bij aandeelhoudersvergaderingen voorkomt dat kleine groepen disproportioneel invloed uitoefenen en zorgt voor evenwichtige besluiten.

Reikwijdte: beursgenoteerde aandelen.

Doel

SPCN ziet stemmen op aandeelhoudersvergaderingen als een manier om het risico-rendementsprofiel van de bedrijven te verbeteren. Bovendien beschouwt het fonds het gebruik van haar stemrecht als onderdeel van haar maatschappelijke verantwoordelijkheid.

Uitvoering

SPCN belegt in beleggingsfondsen en heeft daarom beperkte mogelijkheden om een eigen stemstrategie te hanteren. Om die reden sluit het fonds aan bij het stembeleid van de vermogensbeheerder. SPCN gelooft ook dat de impact groter is als de krachten worden gebundeld.

Het stembeleid van de vermogensbeheerders van de aandelenportefeuille is beschikbaar op de websites van de betreffende beheerders. SPCN verzamelt al deze informatie en deelt het stembeleid of een samenvatting hiervan via haar eigen website.

Verantwoording en transparantie

In overeenstemming met de wettelijke verplichtingen publiceert SPCN minimaal één keer per jaar op de website een verslag over het gebruik van stemrechten, waarin wordt aangegeven hoe er is gestemd (of stemmen zijn uitbesteed) tijdens aandeelhoudersvergaderingen.

4.2.2 Engagementbeleid



SPCN ziet engagement als een middel om haar invloed als aandeelhouder te benutten en positieve veranderingen bij bedrijven te bevorderen. Door middel van gerichte dialogen kan de duurzaamheid, kwaliteit en continuïteit van ondernemingen worden versterkt.

Reikwijdte: beursgenoteerde aandelen en bedrijfsobligaties.

Uitvoering

Vanwege haar beperkte schaal kiest SPCN ervoor om bij zowel haar fondsbeleggingen als de discretionaire mandaten van de portefeuille het engagementbeleid van de vermogensbeheerder te

volgen. Deze keuze is gebaseerd op praktische overwegingen en de overtuiging dat samenwerking leidt tot een grotere impact.

Verantwoording en transparantie

SPCN legt conform wet en regelgeving verantwoording af over (de uitvoering van) het engagement beleid.

4.3. Uitsluitingsbeleid



SPCN sluit beleggingen in bedrijven en landen waarvan producten of kernactiviteiten in strijd zijn met (inter)nationale sanctielijsten en de UN Global Compact uit. SPCN hanteert daartoe een uitsluitingslijst.

Reikwijdte: staatsobligaties, bedrijfsobligaties en beursgenoteerde aandelen.

Uitsluitingsbeleid ondernemingen

Conform de wettelijke eisen belegt SPCN in geen geval, direct of indirect via fondsen, in ondernemingen die 'controversiële wapens' (zoals clustermunitie), of cruciale onderdelen daarvan, produceren, verkopen of distribueren.

SPCN kiest ervoor bedrijven uit te sluiten die zich op ernstige en structurele wijze niet houden aan de UN Global Compact Principles. Dit sluit aan bij de visie van het fonds, dat deze principes onderschrijft en ondernemingen die hier structureel tegen ingaan niet passend acht binnen haar beleggingsbeleid.

Uitsluitingsbeleid landen

Het uitsluitingsbeleid voor landen is gebaseerd op (inter)nationale sanctielijsten. Als een land onder bepaalde sancties valt, belegt SPCN niet in staatsobligaties van dat land.

Uitvoering

De uitsluitingslijst wordt samengesteld op basis van bovengenoemde criteria. Deze lijst wordt periodiek geëvalueerd en waar nodig aangepast.

Het fonds neemt het uitsluitingsbeleid mee bij de selectie van managers (selectie bij de poort). In principe zouden schendingen van het ESG-beleid daarmee niet voor moeten komen. Dit wordt meegenomen bij de manager evaluatie.

Het pensioenfonds hanteert in geval van een mandaatbelegging een zero tolerance principe. Hiermee wordt bedoelt dat geen enkele belegging in het uitgesloten onderwerp is toegestaan. Indien er sprake is van een beleggingsfonds, en SPCN geen invloed heeft op welke ondernemingen worden uitgesloten door het fonds, tolereert SPCN een gecombineerde exposure naar uitgesloten bedrijven van maximaal 0,5% per beleggingsfonds.

Bij de selectie en monitoring van beleggingsfondsen wordt het uitsluitingsbeleid van het beleggingsfonds expliciet meegenomen als één van de selectiecriteria.

Verantwoording en transparantie

SPCN legt conform wet- en regelgeving verantwoording af over (de uitvoering van) het uitsluitingsbeleid.

5. Verantwoording en evaluatie beleid

5.1. Verantwoording

SPCN legt verantwoording af over het MVB-beleid aan haar stakeholders ten minste conform de vereisten die volgen uit wet- en regelgeving. SPCN legt vast wat de acties en de resultaten zijn van het MVB-beleid. SPCN rapporteert hierover in haar jaarverslag en op de website.

5.2. Evaluatie beleid

Het MVB-beleid wordt door het bestuur minimaal eens per drie jaar herzien. Indien uit de evaluatie blijkt dat aanpassingen nodig zijn, worden zowel het beleid als de implementatie ervan binnen de portefeuille bijgesteld. Het MVB-beleid is opgesteld in 2024.

6. Bijlage

6.1. Overzicht wet- en regelgeving

Onderstaand is een uitwerking gegeven van relevante wet- en regelgeving op het gebied van maatschappelijk verantwoord beleggen voor het pensioenfonds.

- Sanctiewetgeving: internationale wetgeving vanuit de Verenigde Naties waarbij er van pensioenfondsen wordt vereist de sanctielijsten en regimes die zijn vastgesteld na te leven conform de voorgelegde maatregelen hiervoor. Zo dient een pensioenfonds niet te beleggen in entiteiten die op sanctielijsten staan.
- Besluit marktmisbruik WFT, artikel 21a: verbod op het verwerven van financiële instrumenten uitgegeven door of te investeren in ondernemingen die zich bezighouden met de productie, verkoop of distributie van clustermunten. Expliciet uitgesloten hiervan zijn deelnemingen in indexfondsen en extern beheerde beleggingsinstellingen die voor minder dan 5% in dergelijke ondernemingen beleggen.
- Pensioenwet (artikel 135): pensioenfondsen dienen in het bestuursverslag te vermelden op welke wijze in het beleggingsbeleid rekening wordt gehouden met milieu en klimaat, mensenrechten en sociale verhoudingen.
- Code Pensioenfondsen: de Code Pensioenfondsen draait om de drie functies van het zogenaamde ‘goed pensioenfondsbestuur’: besturen, toezicht houden en verantwoording afleggen. Hierbij wordt er van pensioenfondsen gevraagd ervoor te zorgen dat er onder belanghebbenden draagvlak bestaat voor de keuzes over verantwoord beleggen.
- IORP II: Europese richtlijn die in Nederland middels de Pensioenwet is geïmplementeerd. Hierin wordt van pensioenfondsen gevraagd om bij beleggingsbeslissingen rekening te houden met ESG, ESG-risico's in eigen-risicobeoordeling (ERB) mee te nemen, te publiceren over het gehanteerde ESG-beleid in beleggingsbeleid en risicomanagement, het ESG-beleid op te nemen in de Verklaring inzake Beleggingsbeginselen en in bestuursverslagen laag 1 van Pensioen 123.
- Shareholders Right Directive II (SRD II): De SRD II vraagt van institutionele beleggers om meer transparantie te bieden in hun investerings- en stembeleid. Hiermee wordt van het pensioenfonds verwacht om het betrokkenheidsbeleid te publiceren. Dit beleid omvat de vastgestelde uitgangspunten voor het uitvoeren van actief aandeelhouderschap bij de ondernemingen waarvan het fonds aandelen bezit. Actief aandeelhouderschap heeft betrekking tot het stembeleid en het engagementbeleid.
- Sustainable Finance Disclosure Regulation (SFDR): De SFDR komt voort uit het EU Actionplan on Sustainable Finance. Het doel van de SFDR is de transparantie over duurzaamheid te vergroten, waardoor het voor eindbeleggers gemakkelijker wordt om te begrijpen hoe duurzaamheid een rol speelt in hun beleggingen en eventueel om beleggingen te vergelijken. Dit om greenwashing te voorkomen.